

RELVAEKSAMI KORRALDAMISE JUHEND

I Üldsätted

1. Juhendi eesmärk on tagada relvaeksami (edaspidi eksam) ühetaoline korraldamine Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi PPA) prefektuurides.
2. Juhendit rakendatakse koos relvaseaduse ja siseministri 18.03.2015. a määrusega nr 13 „Relvaeksami nõuded ja läbiviimise kord ning soetamisloa ja relvaloa andmise kord“.
3. Juhendis kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - 3.1 **eksam** – relvaloa taotleja teadmiste, oskuste, käitumise ja hoiakute vastavuse hindamise eksam, mis koosneb teooriaeksamist ja laskekatsest;
  - 3.2 **teooriaeksam** – relva käitlemist reguleerivate õigusaktide nõuete tundmise kirjalik eksam, kus kasutatakse kümnest küsimusest koosnevaid valikvastustega teste;
  - 3.3 **laskekatse** – relva käsitlemise katse, kus kontrollitakse eksamineeritava relva käsitlemise oskusi ja ohutust ning laskmisoskust vastavalt taotletava relva liigile;
  - 3.4 **eksamineeritav** – eksamit sooritav soetamisloa või relvaloa taotleja;
  - 3.5 **eksamikomisjon** – eksami läbiviimise komisjon, mille koosseisus on lisaks komisjoni esimehele veel vähemalt üks liige;
  - 3.6 **eksamiruum** – teooriaeksami läbiviimiseks sobiv ruum vastavalt prefektuuri töökorraldusele;
  - 3.7 **eksamikord** – eksamil kehtivad nõuded ja eksami sooritamise tingimused (lisa 2 „Eksamil kehtivad nõuded ja kord“);
  - 3.8 **eksamiprotokoll** – teooriaeksami ja/või laskekatse hindamise protokoll (lisa 3 „Relvaeksami protokoll vorm“);
  - 3.9 **taotluse menetleja** – lubadegrupi grupijuht, menetleja;
  - 3.10 **lasketiir** – laskekatse korraldamiseks kasutatav lasketiir või laskepaik;
  - 3.11 **täiskaliibriline püstol/revolver** – püstol/revolver, mille laskemoonaks on kesktulepadrun.

II Eksamikomisjon

4. Eksamikomisjoni iga liige on kohustatud tagama eksami läbiviimise vastavalt õigusaktides sätestatud nõuetele ja käesolevas juhendis kehtestatud juhistele.
5. Eksamikomisjoni liikmetest viibivad teooriaeksami toimumise ajal eksamiruumis ja laskekatse ajal lasketiirus eksamikomisjoni esimees või tema asendaja ja vähemalt üks eksamikomisjoni liige.
6. Eksamiruumis tagab iga eksamikomisjoni liige, et eksamineeritavad ei kasutaks testi täitmise ajal abivahendeid ega vestleks teise eksamineeritavaga.
7. Laskekatse ajal jälgib eksamikomisjon eksamineeritava relva käsitlemist ja hindab selle vastavust ohutu relvakäsitlemise nõuetele.

III Eksamil osalemine

8. Eksami aja ja koha teatab eksamineeritavale taotluse menetleja vastavalt prefektuuri eksamigraafikule.
9. Teooriaeksami ebaõnnestumise korral lepitakse sobiv korduseksami aeg võimalusel kokku kohe pärast mittesooritatud teooriaeksami tulemuse teatavaks tegemist.
10. Laskekatse ebaõnnestumise korral lepitakse korduskatse aeg võimalusel kokku kohe pärast mittesooritatud laskekatse tulemuse teatavaks tegemist.
11. Laskekatset saab korrata kõige varem viie päeva pärast ebaõnnestunud laskekatse sooritamise päevast arvates, kuid hiljemalt kahe kuu jooksul teooriaeksami sooritamise päevast arvates.
12. Eksamikomisjoni liige tuvastab eksamile saabunu isikusamasuse isikut tõendava dokumendi alusel.
13. Eksamikomisjoni liige või taotluse menetleja kontrollib enne eksami algust iga eksamil osaleda soovija riigilõivu tasumist.

IV Eksami korraldamine

14. Teooriaeksam toimub eksamiruumis, kus viibivad ainult eksamineeritavad ja eksamikomisjoni liikmed.
15. Eksam toimub eesti keeles.
16. Enne teooriaeksami sooritamist tutvustab eksamikomisjoni esimees eksamineeritavatele suuliselt eksamikorda, iga eksamineeritav saab eksamikorra tutvumiseks ka kirjalikult.
17. Eksamineeritav kinnitab allkirjaga, et ta on eksamil kehtivatest nõuetest ja soorituse tingimustest aru saanud.
18. Teooriaeksamil kasutatakse PPA arendusosakonna ennetuse ja süüteomenetluse büroo juhi kinnitatud valikvastustega teste.
19. Kui eksamineeritav on testi täitmise lõpetanud, annab ta testi ja allkirjastatud eksamikorra eksamikomisjonile ning väljub vajadusel eksamiruumist.
20. Teste kontrollib eksamikomisjon neljasilma printsibil.
21. Eksamikomisjoni liikmed allkirjastavad iga kontrollitud testi.
22. Täidetud ja kontrollitud test säilitatakse isiku relvatoimikus.
23. Teooriaeksami tulemused tehakse eksamineeritavatele suuliselt teatavaks kohe pärast kõigi testide kontrollimist.
24. Laskekatse toimub lasketiirus eksamikomisjoni juuresolekul.

25. Laskekatsele lubatakse eksamineeritav pärast teooriaeksami sooritamist.
26. Laskekatset kasutab eksamineeritav samaliigilist PPA tulirelva eksamirelvade valikust, mille luba ta taotleb.
27. Üksnes enese ja vara kaitse otstarbega tulirelvade relvaloa pikendamisel sooritatakse täiendav laskekatse isiklikust relvast. Laskekatse sooritaja tagab ise katseks vajaliku laskemoona. Isikliku relva puudumisel või juhul, kui seda ei ole tehnilisel põhjusel võimalik kasutada, kasutatakse samaliigilist relva PPA eksamirelvade valikust ja PPA laskemoona.
28. Enne laskekatse alustamist tutvustab eksamikomisjon eksamineeritavale vastavat liiki relva jaoks ettenähtud laskeharjutust ja laskude nõutavat tabavust.
29. Laskekatse esimeses osas kontrollib eksamikomisjon eksamineeritava teadmisi tulirelva tundmises ning tulirelva ohutu käsitlemise oskust laadimata relvaga.
30. Eksamineeritav peab nimetama tulirelva olulised osad ja ohutu suuna lasketiirus, oskama kirjeldada tulirelva tööpõhimõtet ning demonstreerima tulirelva ohutut käsitlemist.
31. Laskekatse teises osas laeb eksamineeritav relva ja sooritab tulejoonelt 3 lasku märklehe suunas.
32. Eksamineeritav võib soovi korral sooritada harjutuslasu.
33. Pärast ettenähtud laskude sooritamist peab eksamineeritav kontrollima ohutult relva laetust, toimides järgmiselt:
  - 33.1 suunab relva ohutusse suunda;
  - 33.2 eraldab salve püstoli käepidemest; kaitseriivi olemasolu korral vabastab relva kaitseriivistusest;
  - 33.3 veendub, et padrunipesa või trummel on tühi ja sooritab sihitud tühilasu ohutus suunas (v.a kui relvakonstruktsioon seda ei võimalda või ei ole tehase poolt ette nähtud).
34. Kui eksamineeritav teeb laskekatse ajal ohtlikke vigu, käsitseb relva oskamatult, loob tulejoonelt ohtliku olukorra või ei saa aru eesti keeles antud korraldustest ega oska küsimustele anda eestikeelseid vastuseid, lõpetab eksamikomisjon viivitamatult laskekatse ja eksam loetakse mittesooritatuks.
35. Laskekatse mittesooritamisel selgitab eksamikomisjon eksamineeritavale eksami lõpetamise põhjust ja demonstreerib vajadusel nõuetele vastavat relva käsitlemise võtet.
36. Laskekatse tulemuse teeb eksamikomisjon eksamineeritavale teatavaks kohe pärast laskude sooritamist ja märklehe kontrollimist.
37. Eksamikomisjon vormistab ja allkirjastab eksamiprotokoll. Protokollis peab olema iga eksamineeritava:
  - 37.1 nimi ja isikukood;
  - 37.2 märkused:
    - 37.2.1 eksamitesti number või eelneva sooritamise kuupäev;
    - 37.2.2 kui sooritatakse laskekatse teist liiki relva soetamiseks, siis märge „teine liik“;

- 37.2.3 kui sooritatakse täiendav laskekatse relvaloa pikendamisel, siis märges „täiendav laskekatse“;
  - 37.2.4 kui eksamile registreerinud isik ei ilmu eksamile, siis märges „eksamile mitte ilmunud“;
  - 37.3 teooriaeksami tulemus;
  - 37.4 mittesooritamise põhjus (ohutusnõuete rikkumine või ebapiisav keeleoskus);
  - 37.5 laskekatse tabamuste arv relva liigiti;
  - 37.6 komisjoni otsus eksami/laskekatse sooritamise kohta;
  - 37.7 mittesooritamise korral uus teooriaeksami/laskekatse aeg.
38. Eksamiprotokollid registreeritakse dokumendihaldussüsteemis Delta sarja 4.2-3 „Relva tundmise ja käsitlemise eksami protokollid ja memod“ vastava prefektuuri toimikusse.

V Relva ohutu käsitlemine

39. Relva ohutu käsitlemine eksamineeritava poolt peab vastama järgmistele põhimõtetele:
- 39.1 relvaga käiakse ümber nii, nagu oleks see laetud;
  - 39.2 relv peab käsitledes olema suunatud ohutusse suunda – relvaraua ohutu suund kogu laskekatse ajal on märklehe suund laskesektoris;
  - 39.3 relva ei tohi suunata enda ega teise inimese poole;
  - 39.4 päästev sõrm on sirgelt väljaspool päästikukaitset relvaraamil ja liigub päästikule ainult lasu sooritamise ajaks.

VI Nõuded eksamirelvadele

40. Laskekatsel kasutatavad PPA tulirelvad on:
- 40.1 vintraudne püss;
  - 40.2 täiskaliibriline püstol;
  - 40.3 täiskaliibriline revolver.
41. Kui eksamikomisjoni liikmel tekib kahtlus PPA eksamirelva tehnilises korrasolekus või lasketäpsuses, annab ta relva puuduste kõrvaldamiseks oma struktuuriüksuse relvurile.
42. Ainult enese ja vara kaitse otstarbega tulirelvade relvaloa pikendamisel sooritataval täiendaval laskekatsel on lubatud kasutada järgmisi isiku enda tulirelvi:
- 42.1 vintraudne püss kalibriga kuni 5,6 mm, ääretulepadrun (.22LR);
  - 42.2 püstol;
  - 42.3 revolver.